

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітню програму «Право» третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право»

Освітня програма третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право», розроблена колективом кафедри правознавства Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, спрямована на підготовку висококваліфікованих науковців у сфері правової науки та практики, з новими поглядами та способом мислення щодо адаптації національного законодавства до європейського, до вимог сталого розвитку, здатних проводити наукові дослідження, спрямовані на економічне самопосилення держави та протистояння загрозам національного та економічного суверенітету нашої країни.

Слід відзначити, що мета освітньої програми відповідає та співзвучна зі Стратегією розвитку СНУ ім. В. Даля до 2030 року та місією університету, а також зі Стратегією розвитку СНУ ім. В. Даля - 2.0 (2022-2023) в умовах евакуації, розроблену в проєкті для переміщених закладів вищої освіти «Інструменти моніторингу реалізації Стратегії розвитку ЗВО в умовах невизначеності» за підтримки проєкту Програми ім. Фулбрайт, та оновленою місією, що визначена як зміцнення та розвиток потенціалу України шляхом створення та поширення нових знань і наукових здобутків на благо людини і суспільства, розвитку патріотичних особистостей, які здатні розвиватися в умовах нових викликів та об'єднувати суспільство навколо спільних цінностей.

Відзначимо, що рецензована освітня програма третього (освітньо-наукового) рівня відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій та спрямована на здобуття глибинних знань за рахунок вивчення фахових, загальнонаукових та універсальних курсів і отримання практичних навичок, пов'язаних з плануванням та здійсненням самостійних наукових досліджень у галузі права тощо, формує світогляд докторів філософії права з новим

перспективним способом мислення, здатних не лише застосовувати засвоєні знання з відповідної освітньо-наукової програми, але й генерувати нові на базі сучасних досягнень правничої науки і практики, а також здатних займатися науково-дослідницькою діяльністю, вирішуючи складні проблеми в різних галузях юридичної науки.

Відповідно до Закону України “Про вищу освіту” третій (освітньо-науковий) рівень передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, вирішення комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Запропоновані в освітній програмі освітні компоненти поділяються на обов’язкові, що включають компоненти для оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, компоненти для здобуття мовних та комунікаційних компетентностей, компоненти для здобуття універсальних компетентностей дослідника та освітні компоненти для здобуття глибоких знань зі спеціальності, та вибіркові компоненти, які здобувач освіти має можливість обрати самостійно відповідно до запропонованої університетом процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Імпонує те, що у програмі більшість курсів стосуються методології юридичної науки та аналізу правових проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світлі сталого розвитку суспільства і держави та адаптації до європейських стандартів.

Також звертаємо увагу, що рецензована освітня програма перебуває у постійному розвитку, робоча група, яка складається з докторів наук, кандидатів наук та здобувача освіти відповідного рівня, на підставі щорічних опитувань та фокус-груп вносить певні зміни до змісту освітньої програми третього рівня та освітніх компонент (динаміку цього можна простежити на

сайті юридичного факультету у розділі Освітня діяльність <http://pravo-snu.com.ua/%d0%be%d1%81%d0%b2%d1%96%d1%82%d0%bd%d1%8f-%d0%b4%d1%96%d1%8f%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d1%96%d1%81%d1%82%d1%8c/>. Позитивним також є наявність авторського курсу, створеного з урахуванням регіональної та професійної специфіки гарантом освітньої програми доктором юридичних наук, професором Ольгою Шаповаловою «Адаптація національного законодавства до вимог сталого розвитку», який є вибірковим та користується попитом у здобувачів освіти при формування власної освітньої траєкторії.

Аналіз освітньої програми «Право» третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» дозволяє зробити висновок щодо її належності вимогам до змісту та компонентів, що висуваються нормативними актами, та актуальності в умовах воєнного стану та подальшої розбудови нашої країни у період деокупації та післявоєнний час.

Рецензент

в.о. завідувача кафедри трудового права

та права соціального забезпечення

Київського національного університету

імені Тараса Шевченка

Дмитро СИРОХА

**ПІДПИС ЗАСВІДЧУЄ
ЗАСТ. ДИРЕКТОРА**

